

метафори у психологічній консультативній, реабілітаційній роботі, що стане предметом наших подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алимова Ю. А. Сказочные метафоры в работе детского психолога / Ю. А. Алимова. – СПб.: Речь; М. : Сфера, 2012. – 176 с.
2. Гордєєва Ж.В. Методолого-психологічні засади використання метафори як засобу розвитку самосвідомості особистості // Наукові записки Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України / За ред. академіка С.Д.Максименка. – К.: Ніка-Центр, 2009. – Вип. 37. – С.127
3. Шрагіна Л. Технологія розвитку креативності / Л. Шрагіна. – К. : Шкільний світ, 2010. – 160 с.

Качар Тетяна,

студентка 4 курсу

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Є. Ю. Линдіна**

канд. пед. наук, доцент (БДПУ)

ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІМЕРНОЇ ГЛИНИ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ III РІВНЯ

Актуальність теми. На сьогоднішній день розвиток зв'язного мовлення є дуже актуальною проблемою в нашому суспільстві. Адже велике значення у розвитку дитини має саме її мовленнєвий розвиток. Від здатності до комунікації залежить включення дитини у соціум. Дитина з добре розвиненим зв'язним мовленням може легко спілкуватися з оточуючими людьми, зрозуміло висловлювати свої думки і бажання. Особливо це важливо, коли дитина оволодіває шкільними навичками. Адже розвиток зв'язного мовлення значно впливає на успішність навчання дитини в школі.

Зв'язне мовлення передбачає оволодіння достатнім словниковим запасом, оволодіння граматичною будовою, а також практичне їх застосування, тобто вміння користуватися засвоєним мовленнєвим матеріалом, а саме уміння повно, зв'язно, послідовно і зрозуміло оточуючим передати зміст готового тексту або самостійно скласти зв'язний текст.

Якщо учень оволодіває цими навичками, він може успішно і граматично правильно писати шкільні тексти, давати розгорнуті відповіді на складні питання шкільної програми, послідовно, повно і логічно викладати свої власні судження, відтворювати зміст текстів з підручників, творів художньої літератури, усної народної творчості і т.д.

Значні труднощі в оволодінні навичками зв'язного мовлення мають діти з загальним недорозвитком мовлення (ЗНМ). Ці труднощі обумовлені недорозвитком основних компонентів мовленнєвої системи: фонетико – фонематичного, лексичного і граматичного, недостатньою сформованістю як вимовної (звукової), так і семантичної (сислової) сторін мовлення [1,с.12]. Тому дуже важливим є знаходження різних шляхів допомоги дітям з загальним недорозвитком мовлення, шляхи допомоги у розвитку зв'язного

мовлення дітей молодшого шкільного віку з ЗНМ III рівня. Для цього можливе використання полімерної глини, як засобу розвитку зв'язного мовлення.

Ступінь досліджуваності проблеми. Характеристика зв'язного мовлення і її особливостей міститься в ряді праць сучасної лінгвістичної, психолінгвістичної і спеціальної методичної літератури. Науково обґрунтоване визначення зв'язного мовлення, яке найбільш повно відображає сутність цього поняття, дано в роботах С.Рубінштейна, А. Текучева, Е. Барінової, Т. Ладиженської.

Вивченням особливостей формування зв'язного мовлення і розробкою методик навчання займалися такі вчені як В. Воробйова, В. Глухов, Т. Ткаченко, Н. Жукова, Е. Мастюкова, М. Шеремет та інші. Автори підкреслюють, що розвиток зв'язного мовлення є дуже важливим для дітей з ЗНМ, та необхідним для шкільного навчання.

Розвитку мовлення можна досягти завдяки використанню окрім традиційних засобів, також нетрадиційні, таких як використання полімерної глини і виробів із неї, що дозволить в більш цікавій і незвичайній формі.

Мета і методи дослідження. Мета – дослідити особливості методики розвитку зв'язного мовлення використовуючи полімерну глину і виробів із неї при роботі з молодшими школярами з ЗНМ III рівня.

В дослідженні нами були використані наступні **методи**: теоретичний метод (здійснення аналізу літератури по темі дослідження); емпіричні методи (спостереження та експеримент); математичні методи (аналітична і статистична обробка даних для кількісного та якісного аналізу результатів експерименту).

Сутність дослідження. Молодші школярі з ЗНМ мають порушення формування всіх компонентів мовленнєвої системи. Тому зв'язне мовлення цих дітей вкрай збіднене і потребує корекційної роботи по виправленню недоліків та розвитку всіх компонентів мовленнєвої системи.

Один із засобів розвитку зв'язного мовлення є полімерна глина та вироби з неї. З допомогою різних фігурок з глини за певними лексичними темами, а також спільного виготовлення їх з дітьми, можна розвивати навички зв'язного мовлення. Будуючи заняття на основі використання виробів з полімерної глини та виконуючи різні завдання на розвиток певних ланок монологічного мовлення можна допомогти дитині отримати необхідні знання та навички, які є важливими для формування правильного висловлювання.

Висновки. Аналізуючи різні літературні джерела та результати власного експерименту, можна сказати, що методика використання полімерної глини як засобу розвитку зв'язного мовлення для дітей молодшого шкільного віку з ЗНМ III рівня може бути дійсно ефективною та принести хороший результат. Паралельно відбувається розвиток психічних функцій дітей, розвиток естетичних та творчих навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Левина Р. Е. Основы теории и практики логопедии / Р. Е. Левина. – М.: Просвещение, 1968. – 367 с.
2. Львов М. Р. Методика развития речи младших школьников:

пособие для учителя / М. Р. Львов. – 2-е изд., перераб. – М. : «Просвещение», 1985. – 176 с. – (Б-ка учителя нач. классов)

3. Полімерна глина – що таке полімерна глина і як з нею працювати [Електроний ресурс] // Режим доступу : <https://handmade-gift.top/2017/12/17/polimerna-glina-tehnologiya.html>

Ольга Криворот,
студентка 3 курсу, 305 групи
Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
Наук. керівник **Н.М. Анастасова,**
старший викладач прикладної психології та логопедії

МЕТОДИКА ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З ПОДОЛАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ДИСЛАЛІЇ У ДОШКІЛЬНИКІВ

Актуальність дослідження обумовлена оновленням змісту та впровадженням нових методів для роботи з дітьми з органічною дислалією.

Неухильно зростає число порушень звуковимовної сторони мовлення у дошкільників. Це є тривожним сигналом, який свідчить про недостатню підготовку дітей до шкільного навчання, оволодіння письмовою мовою та входженням у суспільство.

Збільшується кількість дітей з мовленнєвими порушеннями, які мають анатомічні дефекти периферичних органів мовлення, або без них, та різноманітні відхилення в становленні та розвитку артикуляційної моторики, як базисної основи формування звуковимови та розвитку усього мовлення дитини загалом.

Дислалія є одним з видів порушень звуковимови.

На сьогоднішній день різні форми дислалії виявляються у великого числа, як дітей, так і дорослих. Особливо це порушення розвитку стосується старших дошкільнят [2, с. 45].

Значний внесок у дослідження проблеми органічної дислалії зробили такі вчені, як Л. С. Волкова, І.І. Єрмакова, О. В. Правдіна, Ф.Ф. Рау, Т.Б. Філічова, М. Є. Хватцев, Г.В. Чіркiна, Н.А. Чевельова, А. М. Смирнова та інші.

Окремим напрямком в дослідженні проблеми з дислалії, як органічної, так і функціональної є пошук ефективних шляхів корекції, розвиток фонематичного слуху та вищих психічних процесів у дитини.

Вибір найбільш ефективних інструментів повинен бути обумовлений особливостями розвитку дитини в конкретний період життя з урахуванням психофізіологічних особливостей розвитку на тій чи іншій віковій стадії [3, с. 6].

Ступінь досліджуваності проблеми. В результаті аналізу вивчених нами наукових джерел у галузі логопедії було виявлено, що проблема вивчення особливостей артикуляційної моторики та звуковимови досить ґрунтовно досліджувалась. Однак не зважаючи на велику кількість досліджень у цьому напрямку, проблема виявлення особливостей звуковимови у дошкільнят з органічною дислалією залишається, навіть у наш час, достатньо актуальною.

Значущість нашого дослідження є дуже важливою, оскільки в даний